

**АКАДЕМІЧНЕ ЕСЕ ЯК ЖАНР НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
(У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА»)**

**ACADEMIC ESSAY AS A GENRE OF SCHOLARLY COMMUNICATION
(WITHIN THE CONTEXT OF THE COURSE
“FUNDAMENTALS OF ACADEMIC WRITING”)**

Литвин Н.Б.,

orcid.org/0000-0003-1488-4196

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри філології та перекладу*

*Інституту гуманітарної підготовки та державного управління
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*

У сучасному освітньому просторі зростає потреба у формуванні здатності до аргументованого письмового самовираження, що актуалізує переосмислення жанрової системи академічного письма. Особливого значення набуває академічне есе як форма організації індивідуалізованого наукового висловлювання, орієнтованого на поєднання аналітичності, рефлексії й логічної аргументації. Водночас у практиці викладання дисципліни «Основи академічного письма» простежується недостатня визначеність його жанрового статусу та методики формування відповідних навичок. Це зумовлює необхідність системного осмислення академічного есе як інструменту наукової комунікації.

Метою статті є аналіз академічного есе як специфічного жанру наукової комунікації та визначення особливостей його формування в процесі навчання академічного письма.

Методи дослідження охоплюють аналіз і узагальнення наукових джерел, структурно-функціональне моделювання, порівняльний аналіз жанрових характеристик, а також елементи педагогічного спостереження.

У результаті дослідження визначено типологічні характеристики академічного есе, що відрізняють його від інших форм наукового письма, зокрема за рівнем авторської позиції, характером аргументації та структурною організацією. Запропоновано модель поетапного формування навичок написання есе, яка відображає логіку переходу від аналізу зразків до самостійного продукування тексту. Систематизовано типові труднощі здобувачів освіти та окреслено ефективні методичні підходи до їх подолання.

Отримані результати засвідчують, що впровадження структурованого підходу до навчання написання есе сприяє розвитку критичного мислення, академічної культури мовлення та здатності до наукової аргументації. Практичне значення дослідження полягає в можливості використання запропонованих моделей і підходів у викладанні дисципліни «Основи академічного письма». Водночас результати дослідження підтверджують доцільність розгляду академічного есе як інтегративного жанру, що поєднує когнітивний, комунікативний і рефлексивний виміри навчальної діяльності. Запропонований підхід дозволяє підвищити рівень усвідомленості письма як цілеспрямованого процесу конструювання смислу, що має важливе значення для формування академічної автономії здобувачів освіти.

Ключові слова: жанрова типологія, наукова комунікація, академічне письмо, аргументація, критичне мислення, освітній процес, методичне моделювання.

In the contemporary educational landscape, there is a growing need to develop the ability for reasoned written self-expression, which necessitates a reconsideration of the genre system of academic writing. Particular importance is attached to the academic essay as a form of organizing individualized scholarly expression, oriented toward the integration of analytical thinking, reflection, and logical argumentation. At the same time, in the practice of teaching the course “Fundamentals of Academic Writing”, there is a lack of clear definition regarding its genre status and the methodology for developing the corresponding skills. This determines the need for a systematic understanding of the academic essay as a tool of scholarly communication.

The aim of the article is to substantiate the academic essay as a specific genre of scholarly communication and to determine the features of its formation in the process of teaching academic writing. The research methods include the analysis and generalization of scientific sources, structural and functional modeling, comparative analysis of genre characteristics, as well as elements of pedagogical observation.

The results of the study identify the typological characteristics of the academic essay that distinguish it from other forms of academic writing, particularly in terms of authorial stance, the nature of argumentation, and structural organization. A model of the step-by-step formation of essay writing skills is proposed, reflecting the progression from the analysis of samples to independent text production. Typical student difficulties are systematized, and effective methodological approaches to overcoming them are outlined.

The findings indicate that the implementation of a structured approach to teaching essay writing contributes to the development of critical thinking, academic language culture, and the ability to construct scientific arguments. The practical significance of the study lies in the possibility of applying the proposed models and approaches in teaching the course “Fundamentals of Academic Writing”. At the same time, the results confirm the feasibility of considering the academic essay as an integrative genre that combines cognitive, communicative, and reflective dimensions of learning activity. The proposed approach enhances the awareness of writing as a purposeful process of meaning construction, which is essential for the development of students' academic autonomy.

Key words: genre typology, scholarly communication, academic writing, argumentation, critical thinking, educational process, instructional modeling.

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації освітнього середовища особливої актуальності набуває проблема формування навичок академічного письма як частини професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Здатність до логічно вмотивованого, аргументованого й структурованого викладу думок визначає рівень академічної культури та є необхідною умовою ефективної наукової комунікації.

У цьому контексті особливе місце посідає академічне есе, яке є не лише навчальним інструментом, а й формою розвитку критичного мислення та індивідуалізованої позиції здобувача освіти. Проте в практиці викладання дисципліни «Основи академічного письма» воно часто розглядається фрагментарно, без належного теоретичного обґрунтування його жанрової специфіки та без чітко структурованої методики навчання.

Зазначена проблема безпосередньо пов'язана з важливими науковими та практичними завданнями, зокрема з удосконаленням змісту академічної підготовки, підвищенням рівня мовленнєвої компетентності здобувачів освіти та забезпеченням якості наукового письма. Її розв'язання сприятиме формуванню здатності до аналітичного мислення, самостійного інтерпретування інформації й дотримання принципів академічної доброчесності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд наукових джерел свідчить про багатовимірність проблематики академічного письма та дозволяє окреслити як теоретико-методологічні засади його дослідження, так і практико-орієнтовані підходи до формування відповідних навичок у здобувачів вищої освіти. Таким чином, академічне есе постає як особливий жанр наукової комунікації, що потребує комплексного осмислення в межах сучасних освітніх практик.

Так, О. Рубчак та Р. Ленда акцентують на особливостях викладання академічного письма у вищій школі, підкреслюючи необхідність поєднання теоретичної підготовки з практичними формами роботи зі здобувачами [1]. Аналіз жанрових особливостей академічного письма, що дозволяє окреслити його структурні й функціональні характеристики, здійснюють С. Шестакова, О. Фенцик та Т. Недашківська [2]. Водночас О. Іщенко й А. Черниш розглядають есе як пріоритетний жанр академічного письма, аргументуючи його значущість для розвитку аналітичного мислення та інтерпретаційних умінь [3].

Академічне письмо як інструмент формування когнітивної автономії здобувача інтерпретує Н. Степанець, що є принципово важливим

для розвитку здатності до самостійного наукового мислення [4]. Розширюють це бачення О. Дячок, Ю. Вербо́вський, О. Колодрубська та С. Миронюк, розглядаючи академічне письмо як засіб фахової комунікації, зокрема у взаємодії текстових і візуальних компонентів [5]. Роль академічного письма як частини професійної підготовки обґрунтовують Т. Левченко та Л. Шимченко, акцентуючи на формуванні комплексних компетентностей [6].

На структурі та завданнях академічного письма, що створює основу для його методичного впровадження, зосереджується А. Вихрущ [7], тоді як С. Шестакова розглядає розвиток академічного письма крізь призму компетентнісного підходу, підкреслюючи необхідність інтеграції знань, умінь і цінностей [8]. На важливості формування академічної доброчесності як невіддільного складника культури наукового письма наголошують О. Стасюк, О. Хомік, Т. Ліщук-Торчинська та Л. Тарасюк [9]. Трансформацію академічного письма в умовах розвитку штучного інтелекту аналізують К. Максом та В. Базилевич, звертаючи увагу на зміну підходів до генерації текстів і розвитку критичного мислення [10].

Можливості глибинного текстового аналізу демонструє Д. Боклах, що є методологічно значущим для формування аналітичних навичок [11]. Трансформацію академічного письма в цифрову епоху, що актуалізує питання адаптації традиційних жанрів до нових умов комунікації, розглядають А. Мусієнко, Т. Тихонова, О. Шевченко [12]. Водночас О. Висоцька, О. Висоцький та І. Карпань досліджують технології формування навичок роботи з науковим текстом, що має безпосереднє значення для розвитку умінь написання есе [13]. Теоретико-методологічні засади академічної риторики як основи організації наукового висловлювання розкриває Т. Качак, акцентуючи на жанровій природі академічного дискурсу та принципах його побудови [14]. Порівняльний аналіз традиційних і сучасних форм академічної комунікації здійснюють Т. Качак, Л. Круль та Н. Литвин, що дозволяє глибше осмислити трансформацію жанрових моделей в освітньому процесі [15]. При цьому науковці звертають увагу на роль вербальних і невербальних компонентів у педагогічній взаємодії, підкреслюючи їх значення для формування ефективної комунікативної компетентності, що є важливою передумовою розвитку академічного письма [16].

Міжкультурні літературні зв'язки, які розширюють контекст розуміння академічного письма як інструменту культурної комунікації, аналі-

зують Н. Сенчило-Татліліоглу та співавтори (N. Senchylo-Tatlilioglu et al.) [17]. При цьому А. Гамсія та колеги (A. Hamsiah et al.) визначають основні чинники розвитку академічного письма, зокрема цифрову самоефективність, жанрову обізнаність та рефлексивність [18]. Сучасні тенденції досліджень академічного письма, що дозволяє простежити його еволюцію, узагальнюють Ф. Зубір (F. Zubir), Н. Газалі (N. Ghazali) та І. Сур'яні (I. Suryani) [19]. Ефективність реформування курсів академічного письма для підвищення рівня сформованості відповідних навичок доводять Л. Чжан (L. Zhang) та Ц. У (Z. Wu) [20].

Отже, проведений аналіз засвідчує, що проблема академічного есе як жанру наукової комунікації розглядається в широкому науковому контексті, однак потребує подальшої систематизації з урахуванням його жанрової специфіки, процесу формування та типових труднощів у навчанні. Це й визначає актуальність і наукову новизну цього дослідження.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості досліджень, присвячених академічному письму, низка аспектів, пов'язаних із функціонуванням академічного есе, залишається недостатньо розробленою.

Насамперед відсутня цілісна інтерпретація академічного есе як самостійного жанру наукової комунікації, що призводить до його ототожнення з іншими формами письмового викладу, зокрема рефератом або короткою аналітичною роботою. Це ускладнює формування чітких критеріїв оцінювання та методичних підходів до навчання.

Обмежено дослідженням залишається процес формування навичок написання академічного есе як поетапної когнітивно-комунікативної діяльності. Крім того, відсутня структурована модель, яка б відображала логіку переходу від засвоєння теоретичних знань до їх практичного застосування в письмі.

Окремої уваги потребує проблема систематизації типових труднощів здобувачів освіти в написанні есе. При цьому їх аналіз здебільшого має фрагментарний характер і не супроводжується обґрунтуванням ефективних шляхів подолання, що знижує практичну цінність наявних досліджень.

Зазначені аспекти є принципово важливими, оскільки їх опрацювання дозволяє не лише поглибити розуміння академічного есе як жанру, але й підвищити ефективність освітнього процесу. Науковий внесок цієї статті полягає в системному розв'язанні окреслених проблем на основі інте-

грації теоретичного аналізу, моделювання та узагальнення педагогічного досвіду.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження – проаналізувати академічне есе як жанр наукової комунікації та визначити методичні засади його формування в процесі вивчення дисципліни «Основи академічного письма».

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

- 1) визначити типологічні характеристики академічного есе як жанру наукової комунікації;
- 2) окреслити етапи формування навичок написання академічного есе;
- 3) проаналізувати типові труднощі здобувачів освіти в написанні академічного есе та запропонувати ефективні шляхи їх подолання.

Виклад основного матеріалу. Сучасний розвиток вищої освіти характеризується переорієнтацією на формування здатності до самостійного мислення, аргументованого висловлювання та інтерпретації знань, що зумовлює зростання ролі академічного письма як інструменту наукової комунікації [1, с. 112; 3, с. 49]. У цьому контексті особливого значення набуває академічне есе, яке поступово виходить за межі допоміжного навчального завдання та постає як самостійна форма організації інтелектуальної діяльності здобувача освіти. Його функціонування на перетині наукового й рефлексивного дискурсів актуалізує проблему чіткого визначення жанрового статусу та місця в системі академічних текстів. Водночас відсутність усталеної інтерпретації цього жанру ускладнює як процес його викладання, так і формування критеріїв оцінювання результатів навчальної діяльності.

Академічне есе характеризується здатністю інтегрувати аналітичні, інтерпретаційні та аргументативні компоненти, що дозволяє розглядати його як особливий формат репрезентації індивідуального наукового досвіду [2, с. 315]. Саме ця інтегративна природа зумовлює необхідність його розгляду в зіставленні з іншими жанрами академічного письма, такими як реферат і наукова стаття. Порівняльний підхід у цьому випадку є не лише засобом класифікації, але й інструментом глибшого розуміння функціонального призначення академічного есе. Це дозволяє виявити його специфічні ознаки, що не зводяться до формальних характеристик, а охоплюють когнітивний, комунікативний і стилістичний виміри.

З огляду на зазначене, доцільним є виокремлення основних типологічних параметрів, які визначають специфіку академічного есе як само-

стійної форми наукового висловлювання та дозволяють обґрунтувати його дидактичний потенціал у межах дисципліни «Основи академічного письма». Такий аналітичний підхід створює підґрунтя для систематизації жанрових характеристик, узагальнених у таблиці 1.

Аналіз наведених у таблиці 1 характеристик дає підстави стверджувати, що академічне есе не лише поєднує ознаки різних жанрів, але й формує власну когнітивно-комунікативну модель наукового висловлювання. Його відмінність від реферату та наукової статті полягає не стільки у формальних параметрах, скільки в способі організації мислення, який передбачає активну інтерпретацію знань і їх особистісне осмислення. У цьому вимірі академічне есе постає як інструмент переходу від репродуктивного до продуктивного рівня навчальної діяльності, що є принципово важливим для сучасної освіти. Виявлена варіативність структурних і мовних характеристик засвідчує гнучкість цього жанру, яка водночас потребує чіткого методичного супроводу.

Зіставлення типологічних параметрів також дозволяє визначити, що основною ознакою академічного есе є інтеграція аргументації й рефлексії, яка забезпечує не лише передачу знань, але і їх критичне переосмислення. Саме ця властивість зумовлює його значний дидактичний потенціал у формуванні академічної культури письма. Водночас така багатовимірність ускладнює процес навчання, оскільки вимагає від здобувача одночасного оперування логічними, мовними та когнітивними структурами. Це актуалізує необхідність розроблення чіткої моделі формування відповідних навичок, яка б відображала послідовність їх становлення та забезпечувала керованість освітнього процесу. Відповідно, подальше дослідження закономірно переходить до моделювання поетапного формування навичок написання академічного есе.

Формування навичок академічного письма, зокрема написання есе, не може розглядатися як спонтанний або інтуїтивний процес, оскільки воно передбачає залучення складних когнітивних механізмів, пов'язаних з аналізом, синтезом та інтерпретацією інформації [4; 13]. Ефективність цього процесу значно залежить від його структурованості та послідовності, що забезпечує поступове ускладнення навчальних дій і перехід від зовнішньо керованої діяльності до внутрішньо усвідомленої. У цьому контексті важливим є не лише зміст навчання, але й логіка його організації, яка має відповідати етапам формування мовленнєвих і мисленнєвих умінь.

З огляду на це, виникає потреба в побудові узагальненої моделі, що відображає динаміку формування навичок написання академічного есе як цілісного процесу. Така модель дозволяє систематизувати педагогічні дії, визначити основні точки переходу між етапами навчання та забезпечити цілеспрямований розвиток умінь здобувачів освіти. Вона також створює можливість інтегрувати різні методичні підходи в єдину логічну структуру, що підвищує ефективність освітнього процесу. Запропонована модель поетапного формування навичок написання академічного есе представлена на рисунку 1.

Більш глибоке осмислення запропонованої моделі дозволяє констатувати, що процес формування навичок написання академічного есе має не лише лінійну, але й циклічну природу, оскільки окремі етапи можуть повторюватися та взаємодоповнювати один одного. Це свідчить про динамічний характер академічного письма як діяльності, що передбачає постійне уточнення, переосмислення та вдосконалення тексту. Водночас кожен з етапів виконує окрему когнітивну функцію: від первинного осмислення жанру до розвитку метакогнітивних умінь у процесі рефлексії й самооцінювання. Така струк-

Таблиця 1

Типологічні характеристики академічного есе як жанру наукової комунікації

Критерій	Академічне есе	Реферат	Наукова стаття
Мета	Інтерпретація та аргументована рефлексія	Узагальнення джерел	Представлення результатів дослідження
Структура	Гнучка, але логічно вмотивована	Стандартизована	Чітко регламентована
Авторська позиція	Виразна, інтерпретативна	Мінімалізована	Об'єктивована
Аргументація	Аналітично-рефлексивна	Репродуктивна	Доказова, системна
Мова	Академічна з елементами індивідуалізації	Нейтральна	Наукова
Комунікативна функція	Діалогічна, інтерпретаційна	Інформативна	Дослідницька

Джерело: сформовано автором на основі [2, с. 316; 3, с. 50; 7, с. 112]

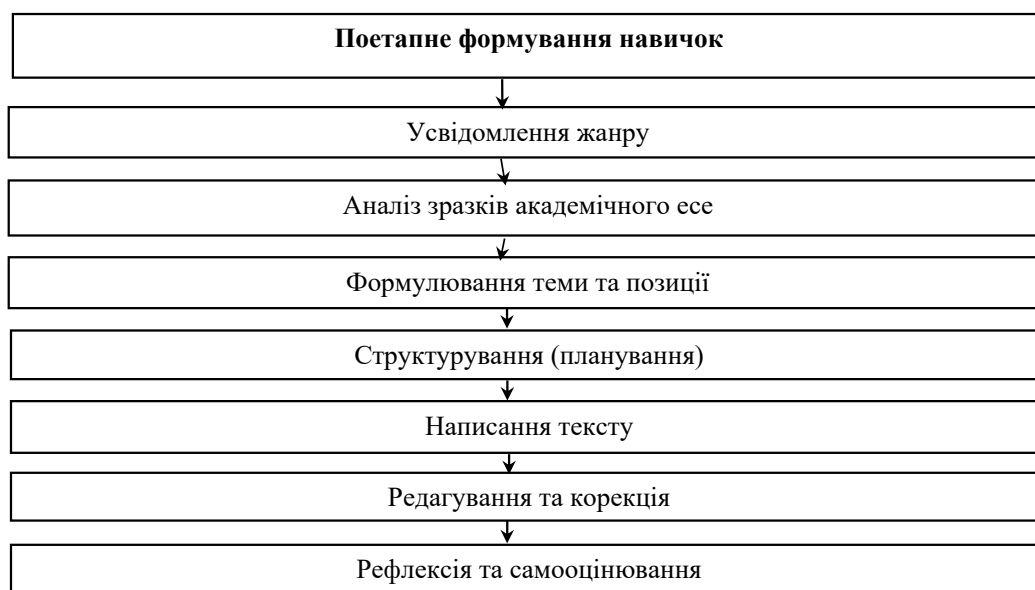

Рис. 1. Модель поступного формування навичок написання академічного есе

Джерело: сформовано автором на основі [4; 6, с. 101; 13]

турованість забезпечує поступове формування складних інтегрованих навичок, що поєднують логічне мислення, мовленнєву компетентність та здатність до аргументації.

Особливої уваги заслуговує те, що рис. 1 відображає перехід від зовнішньої організованої діяльності до внутрішньої регульованої, який є ознакою сформованості академічної автономії здобувача. Це дозволяє розглядати її не лише як інструмент навчання, але і як засіб розвитку здатності до самостійного наукового мислення. Крім того, послідовність етапів акцентує на необхідності поєднання аналітичних і продуктивних видів діяльності, що забезпечує цілісність процесу письма. Як наслідок, модель виконує функцію когнітивного каркаса, який організовує діяльність здобувачів та сприяє усвідомленому засвоєнню жанрових норм. Водночас її практична реалізація дає змогу виявити типові труднощі, які виникають на різних етапах, що уможливорює їх системний аналіз і подальше коригування.

Ефективність формування навичок академічного письма визначається не лише наявністю структурованої моделі навчання, але й здатністю своєчасно виявляти труднощі, що виникають у процесі її реалізації [8]. Водночас варто враховувати, що формування навичок академічного письма відбувається в ширшому контексті академічної риторики та педагогічної комунікації, які визначають не лише структурні, але й функціональні параметри наукового висловлювання. Сучасні дослідження свідчать, що ефективність

письма залежить від здатності інтегрувати жанрові норми з комунікативними стратегіями, реалізованими як у текстовому, так і в усному академічному середовищі [14, с. 45; 15, с. 92]. Особливого значення набуває також урахування взаємодії вербальних і невербальних компонентів освітнього процесу, що впливають на формування цілісної комунікативної компетентності здобувачів освіти [16, с. 71]. Такий підхід дозволяє розглядати академічне письмо не ізольовано, а як частину комплексної системи наукової комунікації, що, відповідно, актуалізує необхідність виявлення труднощів, які виникають у процесі її опанування. Практика засвідчує, що навіть за умови поступної організації навчальної діяльності здобувачі стикаються з низкою типових проблем, які мають як когнітивний, так і мовленнєвий характер. Їх поява зумовлена складністю самого процесу письма, що вимагає одночасної координації мисленнєвих операцій, мовних засобів і жанрових вимог.

Аналіз таких труднощів дає змогу перейти від загального моделювання процесу до його конкретизації в реальних освітніх умовах. Виявлення причин їх виникнення формує підґрунтя для розроблення цілеспрямованих методичних рішень, спрямованих на підвищення ефективності навчання. У цьому контексті особливого значення набуває систематизація труднощів у взаємозв'язку з їхніми причинами та способами подолання, що забезпечує інтеграцію діагностичного й корекційного компонентів освітнього процесу.

Таблиця 2

Типові труднощі здобувачів освіти в написанні академічного есе та шляхи їх подолання

Типова проблема	Причини виникнення	Шляхи подолання
Відсутність чіткої аргументації	Нерозуміння логіки доказу	Вправи на побудову аргументів
Порушення структури тексту	Недостатнє знання жанру	Використання шаблонів і моделей
Слабка академічна мова	Обмежений словниковий запас	Робота з академічною лексикою
Схильність до описовості	Низький рівень аналітичного мислення	Аналітичні завдання
Некоректні посилання / плагіат	Відсутність навичок цитування	Навчання академічній доброчесності

Джерело: сформовано автором на основі [6, с. 102; 9; 13]

Такий підхід уможливило перехід від констатації проблем до їх практичного розв'язання. Узагальнення зазначених аспектів представлено в таблиці 2.

Узагальнення представлених у таблиці 2 результатів дає підстави стверджувати, що виявлені труднощі мають системний характер і відображають не окремі недоліки навчальної діяльності, а структурні особливості процесу формування академічного письма. Їх поява зумовлена складною взаємодією когнітивних, мовленнєвих і жанрових компонентів, які формуються нерівномірно та потребують цілеспрямованого педагогічного впливу. Відповідно, принципово важливим є те, що кожна з окреслених проблем корелює з певним етапом формування навичок написання академічного есе. Це підтверджує доцільність запропонованої поетапної моделі навчання.

Здійснена систематизація дозволяє перейти від описового рівня фіксації труднощів до їх інтерпретації як індикаторів сформованості відповідних компетентностей. Це надає можливість для розроблення адресних методичних рішень, спрямованих на розвиток аргументативного мислення, структурної організації тексту та академічної мовної культури. Важливим є й те, що запропоновані шляхи подолання труднощів мають не фрагментарний, а інтегрований характер, оскільки орієнтовані на поєднання навчання, аналізу та рефлексії.

Отже, представлена візуалізація виконує не лише ілюстративну, але й концептуальну функцію, оскільки дає змогу обґрунтувати взаємозв'язок між процесом навчання, його результатами та механізмами їх корекції. Крім того, це забезпечує цілісність дослідження та підсилює його практичну спрямованість. У ширшому розумінні отри-

мані результати засвідчують, що ефективне формування навичок академічного есе можливе лише за умови поєднання жанрового розуміння, процесуального підходу та системного аналізу труднощів, що визначає перспективи подальшого вдосконалення методики навчання академічного письма.

Висновки. У результаті проведеного дослідження здійснено комплексне осмислення академічного есе як специфічного жанру наукової комунікації, що поєднує аналітичність, аргументованість і виражену авторську позицію. Встановлено, що його відмінність від інших академічних жанрів полягає в здатності інтегрувати елементи наукового аналізу та рефлексивного мислення, що розширює можливості його використання в освітньому процесі.

Розроблена модель поетапного формування навичок написання академічного есе засвідчила ефективність структурованого підходу до організації навчальної діяльності. При цьому її впровадження сприяє послідовному розвитку умінь – від аналізу до самостійного продукування тексту – та підвищує рівень усвідомленості письма.

Систематизація типових труднощів здобувачів освіти дозволила виявити їх закономірний характер і обґрунтувати доцільність застосування цілеспрямованих методичних рішень. Це забезпечує підвищення якості академічного письма та формування навичок аргументації.

Перспективними напрямками подальших досліджень є розроблення критеріїв оцінювання академічного есе, а також інтеграція цифрових інструментів у процес навчання його написання. Доцільним також є залучення когнітивно-дискурсивного та компетентнісного підходів для поглиблення теоретичних і методичних засад досліджуваної проблематики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Рубчак О. Б., Ленда Р. І. Особливості викладання академічного письма у вищій школі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 2022. № 16 (84). С. 112–115. DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2022-16\(84\)-112-115](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2022-16(84)-112-115)

2. Шестакова С., Фенцик О., Недашківська Т. Аналіз жанрових особливливостей академічного письма української мови. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 7(13). С. 315–327. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)-315-327](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-315-327)
3. Іщенко О., Черниш А. Есе як пріоритетний жанр академічного письма. *Філологічні трактати*. 2022. № 14(2). С. 49–57. DOI: [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2022.14\(2\)-5](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2022.14(2)-5)
4. Степанець Н. О. Академічне письмо як інструмент когнітивної автономії здобувача. *Академічні візії*. 2025. № 47. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18523627>
5. Дячок О., Вербо́вецький Ю., Колодрубська О., Миронюк С. Академічне письмо як інструмент фахової комунікації у підготовці архітекторів та дизайнерів: між текстом і візуальною мовою. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2026. № 5(1). С. 20–28. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20260501.03>
6. Левченко Т. М., Шимченко Л. А. Академічне письмо як компонент професійної підготовки здобувачів вищої освіти. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2023. № 2. С. 101–106. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2023.2.14>
7. Вихрущ А. В. Академічне письмо: структура і завдання. *Меди́чна осві́та*. 2021. № 1. С. 112–116. DOI: <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2021.1.11979>
8. Шестакова С. О. Компетентнісний підхід до розвитку академічного письма у вищій освіті України. 2025. *Академічні візії*. 2025. № 49. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17673750>
9. Стасюк О. Л., Хомік О. М., Ліщук-Торчинська Т. П., Тарасюк Л. М. Формування академічної доброчесності як професійної компетентності здобувачів освіти в умовах закладу вищої освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16763803>
10. Максџом К. В., Бази́левич В. М. Основи академічного письма в епоху ШІ: від генерації ідей до розвитку критичного мислення. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Т. 2. № 79. С. 239–242. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.46>
11. Боклах Д. Ю. Топос міста в поезії “У Вільні, городі преславнім” Т. Г. Шевченка: синхронізація історичних подій і трагічних обставин життя у просторовому континуумі міста. *Філологічні трактати*. 2017. Т. 9, № 2. С. 113–123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Filtr_2017_9_2_18 (дата звернення: 10.04.2026).
12. Мусієнко А., Тихонова Т., Шевченко О. Трансформація академічного письма в цифрову епоху як виклик для лінгводидактики. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 10(40). С. 647–661. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-647-661](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-647-661)
13. Висоцька О. Є., Висоцький О. Ю., Карпань І. С. Технології формування навичок підготовки та перероблення наукового тексту здобувачами у процесі навчання англomовному академічному письму. *Академічні візії*. 2025. № 49. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17779455>
14. Качак Т. Б. Академічна риторика: підручник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 216 с. URL: <https://lib-repo.pnu.edu.ua/handle/123456789/24164> (дата звернення: 10.04.2026).
15. Качак Т. Б., Круль Л. М., Литвин Н. Б. Лекція як основний жанр академічної риторики: порівняння класичної та сучасної моделей. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2022. № 88. С. 90–95. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88>
16. Литвин Н. Б., Качак Т. Б., Круль Л. М. Вербальне та невербальне мовлення у педагогічній практиці вищої школи. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2023. № 92. Т. 1. С. 69–75. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.1>
17. Senchylo-Tatlilioglu N., Krasnozhon N., Sibruk A., Lytvynska S., Stetsyk K. Krainian-turkish literature relations between the 16th-20th Centuries. *Amazonia Investiga*. 2023. Vol. 12. № 62. P. 115–123. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.9>
18. Hamsiah A., Bakri M., Muhammadijah M., Rizal A., Darwis A., Malik A. R. Exploring academic writing competence through four emerging constructs: digital self-efficacy, genre awareness, collaborative writing, and reflective revision in Indonesian contexts. *SAGE Open*. 2026. Vol. 16. № 1. DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440261423575>
19. Zubir F., Ghazali N., Suryani I. Research trends on academic writing from 2020 to 2025. *International journal of modern education (IJMOE)*. 2025. Vol. 7. № 26. DOI: <https://doi.org/10.35631/IJMOE.726022>
20. Zhang L., Wu Z. Enhancing postgraduate academic writing skills through course reform: an action research study. *Social Education Research*. 2024. Vol. 5. № 2. P. 217–233. DOI: <https://doi.org/10.37256/ser.5220244202>

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Дата першого надходження статті до видання: 30.06.2026
 Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.07.2026
 Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.08.2026